

Miasteczko Dobrej Energii. OKUPUJ SZTUKĘ!, 3.06.2012

Park przed CSW Zamek Ujazdowski

Autorski projekt Janusza Byszewskiego i Marii Parczewskiej, realizowany w ramach Laboratorium Edukacji Twórczej CSW

fol. Zbyszek Gozdecki

Od lat w pobliżu Zamku Ujazdowskiego powstają miasteczka protestu. Ulice wypełniają namioty, powiewają flagi i transparenty, słychać okrzyki, hasła, swoistą muzykę manifestacji. Każdy protest ma własną strukturę, wytwarza swoiste rytuały, język, gramatykę zachowań. Bunt, niezgoda, oburzenie, żądania, eskalacja agresji. Sytuacje, którymi żywią się i politycy, i media. Zaanektowane przez wojnę słowo „okupuj” – ma jednak i inne konotacje. Okupowanie – to po prostu zajmowanie miejsca, wypełnianie; znaczy też: urządować, używać, zamieszkiwać, pozostawać i obejmować w posiadanie. Projekt Miasteczko Dobrej Energii, poprzez hasło *Okupuj sztukę* odnosił się właśnie do tego odwrotnego do potocznego znaczenia - sytuacji wykorzystania społecznej przestrzeni do artystycznych, pozytywnych spotkań, wyzwalania dobrych emocji, kreatywności, refleksji i współdziałania. *Miasteczko Dobrej Energii* to projekt, którego finał w niedzielę 3 czerwca 2012 r. był wyjątkowym wydarzeniem polegającym na rozmieszczeniu w parku wokół CSW artystycznych namiotów jako „działów sztuki” będących zarówno terenem akcji artystycznych, jak i interaktywną ekspozycją obiektów powstałych przy udziale publiczności, pod kierunkiem artystów i animatorów reprezentujących wszystkie dziedziny sztuki współczesnej.

Cele projektu były następujące:

- wzmocnianie pozytywnego wizerunku sztuki współczesnej i instytucji kultury wychodzącej z działaniami w przestrzeń społeczną;
- tworzenie warunków do uczestnictwa w procesie twórczym osób na ogół biernych, w tym środowisk zagrożonych marginalizacją; szansa zmiany wizerunku przestrzeni publicznej zaanektowanej często przez demonstracje siły – na kreatywną, nacechowaną dobrą energią i współdziałaniem.

Projekt obudowany był ogólnopolskim programem edukacyjnym dla animatorów i pedagogów z terenów o słabym dostępie do kultury. W ramach projektu Miasteczko dobrej energii w parku przed CSW Zamkiem Ujazdowskim 3 czerwca 2012 przeprowadzono następujące działania:

Anna Bargiel i Cecylia Malik, Rezerwat przyrody, Miasto

Potraktowałyśmy miasto, a szczególnie teren wokół CSW, jako rezerwat przyrody z określonymi gatunkami roślin i zwierząt. Z udziałem publiczności powstało centrum badawcze jako połączenie gabinetu osobliwości z galerią sztuki.

Jacek Bąkowski, *Linia mojego losu*

To próba graficznego przedstawienia tego, co w naszym życiu dzieje się za sprawą przypadku – stąd udział przechodniów w grze losowej z użyciem ponumerowanych kamieni, które pozwalają wyznaczyć kolejne punkty łączone linią.

Grzegorz Borkowski, *Samoorganizacja*

Hasła autora działania, prezentowane na transparentach w parku, stały się materiałem do tworzenia przez uczestników nowych, często zaskakujących wypowiedzi ze słów użytych na transparentach.

Janusz Byszewski, *Okupuj sztukę*

Ogólne hasło okupowania sztuki nabiera sensu poprzez malowane na przygotowanych planszach odpowiedzi uczestników akcji na pytanie, czym jest dla nich sztuka.

Monika Drożyńska, *Wyhaftuj się*

Cykliczna akcja, w trakcie której powstaje tkanina, której współautorem jest publiczność. Każdy haftuje na niej własne frustracje i złości. Praca będzie ukończona, gdy słowa zaczną tracić swoją czytelność, stając się abstrakcyjnym gobelinem.

Leszek Karczewski, Barbara Kaczorowska, Katarzyna Mądrzycka-Adamczyk, *Daj się okupować*

Akcja jest zaproszeniem do własnego odtwarzania historycznych dzieł sztuki współczesnej:

John Cage, *4'33"*, 1952;

Jackson Pollock, *Drip painting*, 1940-1956;

Joseph Beuys, *W jaki sposób wyjaśnić obrazy martwemu zającowi*, 1965;

John Lennon i Yoko Ono, *Bed-In for Peace*, 1969.

Poświęcenie własnego czasu sztuce odbywa się na zasadzie totalnego oddania: sztuka decyduje za człowieka, ile wymaga uwagi.

Małgorzata Niedzielko, *Słońce w słoikach*

Spizarnia pełna różnorodnych marzeń, smaków i zapachów. Zamknięte w słoikach fantazje o wakacjach, podróżach, ważnych sprawach, wykonywane przez uczestników akcji.

Maria Parczewska, *Układanka*

Akcja odwołuje się do refleksji dotyczących domu, formułowanych w postaci ogromnych puzzli. Tworzy okazję połączenia indywidualnych, wielopokoleniowych głosów w przestrzenną całość.

Jarosław Perszko, Paweł Dudko, *Oddech*

Wydech każdej osoby zamknięty zostaje w pojedynczym foliowym woreczku; opatrzony numerem, unosi się pod sufitem dzięki balonikowi z helem. Kolejny numer wynika z odliczania po jednym od ogólnej liczby Polaków (dane z ostatniego spisu powszechnego). Dzięki lustrzanej podłodze i kolekcji oddechów w „stanie zawieszenia” odczuć można coś w rodzaju stanu nieważkości.

Dorota Podlaska, *Flower Power*

Kwiaty niosą ze sobą wiele znaczeń symbolicznych i pozytywnej energii. Kwiat wetknięty w lufę karabinu przyniósł zjawisko *flower power*, stał się symbolem pokojowego oporu wobec militarnej siły. Kwiaty pomagają wyrazić uczucia i zawsze odgrywały wielką rolę w kontaktach międzyludzkich. Warsztat przypominał zapomnianą już „mowę kwiatów”, popularny sposób wyrażania emocji i przekazywania sekretnych wiadomości, szczególnie w czasach wiktoriańskich.

Jadwiga Sawicka, *Wytwarzanie formy*

Opakowanie małych przedmiotów – znalezionych czy przynoszonych – i opatrywanie ich naklejką z cytatem z Gombrowicza nadaje im jednolitą formę. Przedmioty tracą indywidualność za cenę włączenia w obszar sztuki.

Agata Tecl, Szymon Kobylarz, *Światło - zrób to sam*

Zainspirowani projektami typu *Zrób to sam*, pokazujemy, jak stworzyć instalację świetlną bez użycia prądu. Istnieje możliwość stworzenia „baterii z ziemi”, co udowodniliśmy wraz z uczestnikami działania.